

**Protokół Nr 23/2022
z posiedzenia Komisji Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska
Rady Powiatu Mławskiego
odbytego 18 marca 2022 roku
pod przewodnictwem
Pana Witolda Okumskiego- Przewodniczącego Komisji**

**Punkt 1
Otwarcie posiedzenia**

Pan Witold Okumski- Przewodniczący Komisji

Otworzył dwudzieste trzecie posiedzenie Komisji, powitał członków Komisji oraz zaproszonych gości.

**Punkt 2
Stwierdzenie prawomocności obrad**

Pan Witold Okumski- Przewodniczący Komisji

Stwierdził, że w posiedzeniu bierze udział 5 członków Komisji, wobec czego obrady są prawomocne.

**Punkt 3
Przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia Komisji**

Komisja jednogłośnie przyjęła protokół Nr 22/2022.

**Punkt 4
Uchwalenie porządku obrad**

Pan Witold Okumski- Przewodniczący Komisji

Zaproponował następujący porządek obrad:

1. Otwarcie posiedzenia.
2. Stwierdzenie prawomocności obrad.
3. Przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia Komisji.
4. Uchwalenie porządku obrad.
5. Informacja Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego w Mławie oraz Izb Rolniczych na temat sytuacji w rolnictwie.
6. Informacja o działalności Kół Łowieckich na terenie Powiatu Mławskiego.
7. Nadzór nad gospodarką leśną dla lasów niepaństwowych.
8. Zapytania i wolne wnioski.
9. Zamknięcie posiedzenia.

Komisja jednogłośnie przyjęła porządek obrad zaproponowany przez Przewodniczącego Komisji.

Punkt 5

Informacja Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego w Mławie oraz Izb Rolniczych na temat sytuacji w rolnictwie.

Pan Wojciech Szymborski – Kierownik PZDR w Mławie

Poinformował, że pracownicy Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego znajdują się niemal w każdej gminie powiatu. Do tej pory PZDR prowadził szkolenia online, od tego tygodnia rozpoczną się szkolenia stacjonarne odnoszące się głównie do tematu wniosków obszarowych rolno-środowiskowych. W ubiegłym roku przeszkolono 699 rolników. W szkoleniu chemizacyjnym uczestniczyło 108 rolników. Obecnie trwają przygotowania do sporządzania wniosków obszarowych, w tym rolno-środowiskowych, dobrostanu zwierząt i wypasów.

Omówił także współpracę z Powiatowym Oddziałem ARiMR w Mławie, która wg Kierownika układa się bardzo dobrze. Aktualnie są w przygotowywaniu wnioski nawozowe oraz związane z wapnowaniem gleb. Pojawiły się także wnioski dotyczące pomocy na tzw. wyrównanie kwoty obniżonego dochodu ze sprzedaży trzody chlewnej. W tym przypadku maksymalna dopłata na jedno gospodarstwo wynosi 500 tys zł, oraz 1tys zł na 10 sztuk prosiąt. Od 31 marca rozpoczyna się nabór wniosków na tzw. premię dla młodych rolników. Rusza także nabór na modernizację gospodarstw. Dodał, że pracownicy PZDR uczestniczą w komisjach klęskowych, w szkodach łowieckich- w chwili odwołania się rolnika. Nawiązał także do programu eDWIN opierającego się na stacjach meteo. Dzięki temu programowi rolnik ma możliwość dokonania przeliczenia ile zużyje np. nawozów. Związane jest to z mającym wejść w życie zielonym ładem, który zakłada redukcję chemiczną o 50 procent, nawożenia o 20 procent. Zostanie także zwiększona bioróżnorodność i ograniczenie emisji. Do chwili obecnej było tak, że rolnik decydował co chce uprawiać, teraz natomiast w każdym gospodarstwie będą musiały być trzy rodzaje upraw. Obecnie w powiecie przeprowadzany jest monitoring pszenicy ozimej, żyta, rzepaku. Kierownik omówił także stronę e-bazarek, która umożliwi rolnikom sprzedaż żywności oraz promocję produktów- obecnie na stronie jest ponad 2600 zgłoszeń dokonanych przez rolników.

Na koniec Kierownik zaprosił wszystkich do udziału w Konferencji „Kobieta Przedsiębiorcza w Unii Europejskiej”, oraz na coroczne Święto Pola w Płońsku. Poinformował także o dopłatach do nawozów mineralnych dla rolników.

Pan Janusz Wiśniewski- Członek Komisji

Zapytał Kierownika PZDR czy jednostka odczuła znacząco okres ptasiej grypy?

Pan Wojciech Szymborski – Kierownik PZDR w Mławie

Opowiedział, że Powiatowy Związek Doradztwa Rolniczego prowadził wyłącznie monitoring sytuacji w czasie ptasiej grypy, a pracownicy uczestniczyli w komisjach oraz przygotowywanych wycenach strat.

Pan Marek Linkowski- Członek Komisji

Zabierając głos przypomniał, że jeszcze trzy lata temu saletra amonowa kosztowała 850 zł/tona, zaś miesiąc temu 6200zł/tona (w zakładzie). Zakład przestał produkować saletrę, ze względu na wysokie koszty gazu. Obecnie cena kształtuje się w granicach 4500 zł. Dodał, że rolnicy posiadający duże gospodarstwa zaprzestają stosowania nawozów, a wprowadzają stosowanie kompostów ze względu na wysoką cenę nawozów i nie wiadomo czy w związku z nią zwrócą się koszty w postaci zebranych plonów i cen za te plony. Obecnie rolnictwo staje się niedochodowym interesem, zaczyna brakować „następców” w gospodarstwach rolnych.

Pan Wojciech Krajewski – Z-ca Dyrektora Wydziału Infrastruktury, Rolnictwa i Środowiska

Włączył się do dyskusji zwracając uwagę obecnych na fakt, że rynek producenta ukraińskiego i rosyjskiego jest jedną nie wiadomą w obecnej sytuacji i trudny do przewidzenia w okresie jesiennym. Dodał, że na rynku może dojść do braku ziarna, co wpłynie na wywindowanie jego ceny. Skutkować

to może tym, iż będziemy zmuszeni bazować na swoim zbożu co doprowadzi do bardzo wysokich kosztów zakupu.

Pan Kazimierz Sobotka- Przewodniczący Mazowieckiej Izby Rolniczej Powiatu Mławskiego

Na wstępie przytoczył podstawy funkcjonowania i działania Izb Rolniczych istniejących od dwudziestu paru lat. Przewodniczący przedstawił kilka faktów, o które Izba Rolnicza zabiega w interesie rolników. W pierwszej kolejności nawiązał do emerytur rolniczych, zaznaczył, że w tej kwestii nic się nie zmieniło od lat, rolnik chcąc uzyskać pełną (1070 zł) emeryturę rolniczą musi osiągnąć wiek emerytalny, opłacić pełną liczbę składek, oraz to co wypracował przez 25 lat musi przekazać kolejnej osobie, czyli wyzbyć się całego majątku. Może to oddać albo za darmo, albo sprzedać, w innym przypadku nie otrzyma emerytury, bądź otrzyma w wysokości 200-300zł. Przewodniczący podsumował to jako tragedię dla rolnika, który pracuje ciężko przez min 25 lat, dorabia się majątku, którego musi się pozbyć dla otrzymywania emerytury w wysokości nieco ponad tysiąca złotych. Kolejną kwestią, jaką poruszył to problem związany z urządzeniami melioracyjnymi i ich konserwacją. W omawianym punkcie zwrócił uwagę na problem ze zwierzętami pod ochroną, a dokładnie z bobrami. Poinformował, że wielokrotnie wnioskowano o redukcję ilości bobrów, ponieważ to one w głównej mierze zagrażają urządzeniom melioracyjnym, które są bardzo drogie. W dalszych słowach zwrócił uwagę na problem z dzikami, których ilość również powinna zostać zredukowana, ponieważ wpływa negatywnie na opłacalność w rolnictwie.

Odniosł się również do wysokiej ceny nawozów, środków ochrony roślin i paliw. Kolejny temat to przeznaczanie gruntów rolnych, czyli proces, w którym również uczestniczą Izby Rolnicze. Wspomniał, że pojawiają się również problemy z homologacją sprzętu nabywanego przez rolników. Na sam koniec Przewodniczący podziękował wszystkim m. in. samorządom, za dobrą współpracę.

Pan Wojciech Szymborski – Kierownik PZDR w Mławie

Kierownik zabierając ponownie głos poinformował, że w powiecie mławskim w 2016 roku wniosków do ARiMR wpłynęło ponad 5200, obecnie 4800.

Pan Kazimierz Sobotka- Przewodniczący Mazowieckiej Izby Rolniczej Powiatu Mławskiego
Stwierdził, że wynika to z braku następców.

Pan Wojciech Krajewski – Z-ca Dyrektora Wydziału Infrastruktury, Rolnictwa i Środowiska

Wpłynęły na taki stan rzeczy również różnego rodzaju programy z ARiMR, które pozwalały na sprzedaż gospodarzowi majątku, pozwalały na kumulację i tworzenie większych gospodarstw .

Pani Jolanta Krajewska- Wiceprzewodnicząca Komisji

Poinformowała, że nadal to funkcjonuje w programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Przyznała, że w roku ubiegłym złożonych zostało około 4850 wniosków. W roku bieżącym wnioski zaczęły napływać, lecz ile ich ostatecznie będzie na chwilę obecną nie można stwierdzić. Dodała, że wielu rolników decyduje się na poza rolniczą działalność. Potwierdziła, że przechodząc na emeryturę z KRUS-u trzeba zaprzestać działalności rolniczej. Przyznała, że zdarza się, iż młode pokolenie, dzieci nie chcą przejąć gospodarstwa po rodzicach, którym często mimo wieku dopisuje zdrowie pozwalające na dalsze gospodarowanie, lecz chcąc otrzymać emeryturę muszą go zaprzestać. Nowością w tym roku jest płatność uzupełniająca, dodatkowa. Na ten cel przeznaczono 400 mln złotych. Ponadto wprowadzono zmiany w składaniu wniosków, które musi odbywać się drogą elektroniczną.

Pan Witold Okumski- Przewodniczący Komisji

Przyznał, że poruszono temat gospodarki wodnej, która jest bardzo istotna dla działalności rolniczej. Dodał, że nieprzerwanie trwa współpraca ze spółkami wodnymi, oraz na tyle ile to możliwe jest udzielana pomoc w tym kierunku np. poprzez sezonowe kierowanie przez PUP pracowników wspomagających prace przy konserwacji urządzeń melioracyjnych. Przypomniał sytuację sprzed

trzech lat, kiedy kraj nawiedziły duże opady i jak to się przełożyło na urządzenia melioracyjne.

Pan Kazimierz Sobotka- Przewodniczący Mazowieckiej Izby Rolniczej Powiatu Mławskiego
Odniósł się do tzw. rowów melioracyjnych. Powiedział, że mimo prowadzonej konserwacji, starań, to zdarza się, że przez noc nie ma śladu po prowadzonych pracach, ponieważ liczne siedliska bobrów niszczą urządzenia. Dopóki nie rozpocznie się redukcja tych zwierząt, to problem nie zniknie.

Pan Witold Okumski- Przewodniczący Komisji

Skierował pytanie dotyczące odstrzałów i redukcji bobrów do obecnego Daniela Nitowskiego Przewodniczącego Zarządu Okręgowego PZŁ w Ciechanowie, Łowczy Okręgowy.

Pan Daniel Nitowski- Przewodniczący Zarządu Okręgowego PZŁ w Ciechanowie, Łowczy Okręgowy

Poinformował- Decyzję o redukcji bobrów podejmuje Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska. Obecnie duża liczba gatunku często jest powodem sytuacji krytycznych, czy nieszczęść ludzkich nie tylko w wymiarze finansowym. Dodał, że zgadza się z tezą, że koniecznym jest wprowadzenie konkretnej polityki zarządzania populacją bobra, uwzględniającej w pierwszej kolejności sytuacje nie tylko związane z infrastrukturą hydrologiczną, ale przede wszystkim interesem osób posiadających grunty rolne czy inne. Sytuacja dotycząca bobrów, to także niebezpieczeństwo powodziowe. Dodał, że jest pewien, iż myśliwi w miarę posiadanych możliwości prawnych podolali by powierzonymu zadaniu selekcji populacji. Decyzję, co do zarządzania populacją bobra zawsze podejmuje Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska. Powinna zostać opracowana taka strategia, która określiłaby jednostkowo gdzie bóbr może występować.

Wspomniał także o tzw. odszkodowaniach za bobry, łosia dodając, że PZŁ nie byłoby stać na ich pokrywanie. Omówił także konsekwencje odstrzału bobra, które związane ze złożeniem wniosku do RDOŚ, co jest niekiedy długotrwałe, a nawet wymaga tłumaczenia.

Pan Grzegorz Kuciński- Prezes Koła „Łoś” w Mławie

Wtrącił kilka słów do tematu omawiając go od strony praktycznej. Zaznaczył, że jest myśliwym i poluje na bobry. Problem z tą zwierzyną zobrazował na przykładzie łąk w rejonie Łomi, czy Niegocina, które lata temu były użytkowe, a obecnie problemem jest nawet dojście do urządzeń łowieckich, właśnie poprzez podniesiony stan wody. Dodał, że w powiecie mławskim ilość bobrów jest bardzo duża. Mimo redukcji całych stanowisk bobrów, za kilka dni powstają nowe. Obecnie przeniosły się na rowy melioracyjne, gdzie budowane są tamy przy użyciu kukurydzy z pól, a nie tylko gałęzi. Zaznaczył, że dodanie bobrów do zwierząt łownych doprowadzi do wypłacania odszkodowań, które obecnie są wysokie.

Pan Daniel Nitowski- Przewodniczący Zarządu Okręgowego PZŁ w Ciechanowie, Łowczy Okręgowy

Podkreślił, że ma nadzieję, iż świadomość społeczeństwa w tym temacie ulegnie poprawie, oraz że myśliwi wraz z rolnikami będą „szli ramię w ramię”. W dalszych słowach przeszedł do tematu populacji dzików, oraz przytoczył dane dotyczące odstrzałów na terenie powiatu mławskiego oraz nakładów ponoszonych na jedno polowanie. W miesiącu listopadzie ubiegłego roku wpisów do księgi polowań na polowaniu indywidualnym i odstrzale sanitarnym w powiecie mławskim było 1436, w grudniu 1472 wyjścia, zaś w lutym 683. Odniósł się do zmniejszającej się liczby miejsc, w których myśliwi mogą polować, oraz przepisów, które w ostatnich latach zostały zaktualizowane. Dodał, że myśliwym zależy na współpracy z rolnikami, ponieważ są wzajemnie uzależnieni od siebie. Przyznał, że są przypadki myśliwych, którzy psują te relacje, i którzy w środowisku łowieckim są za to dyscyplinowani. W dalszych słowach nawiązał do sytuacji finansowej kół łowieckich, która jest coraz bardziej trudna. Są koła łowieckie, które znalazły się w trudnej sytuacji finansowej, wpływają na ten stan wypłacane szkody łowieckie. Taka sytuacja wymaga pewnych systemowych rozwiązań w zakresie gospodarki łowieckiej.

Pan Grzegorz Kuciński- Prezes Koła „Łoś” w Mławie

Dodał, że jest członkiem kilku kół, w każdym z nich jest inny system. Koło lokalne w swoim obwodzie, w ciągu ostatnich siedmiu lat wydało ponad 150 ts zł na zakup urządzeń łowieckich. Dzięki temu zacieśniła się współpraca z rolnikami, właścicielami gruntów, na których myśliwi polują, zaś szkody uległy zmniejszeniu z 8 tys zł wypłacanych rolnikom do ponad sześciuset złotych. Dodał, że zwiększony zasiew kukurydzy znacznie wpłynął na wzrost populacji dzika, a tym samym utrudnia myśliwym ich redukcję.

Pan Daniel Nitowski- Przewodniczący Zarządu Okręgowego PZŁ w Ciechanowie, Łowczy Okręgowy

Konsekwencją tych wielkoarealowych upraw i tych, które są specyficzne pod względem bazy pokarmowej jest obecność zwierzyny, która na tym profituje. Kolejną sytuację, która doprowadza do wypchnięcia z terenów leśnych zwierzyny na pola uprawne jest obecność wilków.

Pan Grzegorz Kuciński- Prezes Koła „Łoś” w Mławie

Wtrącił, że od siedmiu lat jest prezesem, w kole systematycznie prowadzony jest odstrzał dzików, co przełożyło się na fakt, że powiat mławski jest wolny od ASF-u. Coraz rozsądniej zachowują się myśliwi rolnicy, stosując sterylność i oddzielając polowania od hodowli własnej. Ponadto stawiane są ogrodzenia wokół posesji uniemożliwiające dzikiej zwierzynie dotarcie do budynków inwentarskich.

Pan Janusz Wiśniewski- Członek Komisji

Zapytał o ilość kół łowieckich na terenie powiatu, i jak to przekłada się do obwodu?

Pan Grzegorz Kuciński- Prezes Koła „Łoś” w Mławie

Odpowiedział, że w samej Mławie są 4 koła łowieckie, łącznie na terenie powiatu jest 8 kół.

Pan Daniel Nitowski- Przewodniczący Zarządu Okręgowego PZŁ w Ciechanowie, Łowczy Okręgowy

Dodał, że lokalny system łowiecki skonstruowany jest tak, że poza miejscowymi kołami, w granice obwodu przyjeżdżają myśliwi, którzy w żaden sposób nie są związani z tym terenem. Dodał, że osobiście popiera wspieranie kół łowieckich działających głównie na gruncie lokalnym, składające się z lokalnych myśliwych.

Pan Witold Okumski- Przewodniczący Komisji

Podsumował, że napięcia jakie były na linii myśliwi- rolnicy jeszcze 20 lat temu, w tym momencie nie są zauważalne. Jest ich zdecydowanie mniej. Poinformował, że z informacji jakie otrzymał od myśliwych, to zbyt mało jest dopuszczalnych odstrzałów jeleniowatych. Przewodniczący zapytał o zwiększającą się populację wilków.

Pan Daniel Nitowski- Przewodniczący Zarządu Okręgowego PZŁ w Ciechanowie, Łowczy Okręgowy

Odparł, że to sytuacja analogiczna do tej z bobrami, czyli miejsca, w których wilk mógł przebywać do tej pory już się dawno wyczerpały. Zarządzając populacją zwierząt niezależnie czy one są łowne czy nie, w momencie przegęszczenia populacji zawsze dojdzie do sytuacji, że albo pojawi się jakaś choroba, która sama doprowadzi do selekcji, albo dojdzie do sytuacji z terenów województwa kujawsko-pomorskiego, gdzie wilki mieszały się z psami. Tym samym dochodzi do zepsucia genetycznego populacji. Podsumował, że stan na terenie, na którym nie powinno być wilka powinien się nie zmienić. Zarządzanie populacją dzika jest bardzo trudne.

Pan Witold Okumski- Przewodniczący Komisji

Podsumował dyskusję słowami, że praca Kół Łowieckich bez wątpienia jest widoczna, a rozwiązania systemowe są potrzebne.

Pan Marek Linkowski- Członek Komisji

Stwierdził, że może wdrożenie systemowych rozwiązań zmieniłoby wiele. Podkreślił, że wszystkie zwierzęta dziko żyjące są własnością skarbu państwa, a za szkody koszty ponoszą koła łowieckie. Gdyby nastąpiła zmiana myślenia poprzez ustawę i odpowiedzialność państwa byłaby zupełnie inna, choćby w kontekście wypadków komunikacyjnych, to myśliwi zajęliby się tym, czym powinni, a nie problemami finansowymi czy konfliktami. Powinna być zmiana ustawy.

Pan Daniel Nitowski- Przewodniczący Zarządu Okręgowego PZŁ w Ciechanowie, Łowczy Okręgowy

W ocenie Przewodniczącego Zarządu Okręgowego PZŁ dobrym rozwiązaniem byłoby prowadzenie konsekwentnej gospodarki łowieckiej np. poprzez zmiany systemowe polegające np. na stworzeniu funduszu do którego dopłacałoby państwo. Obecnie zwierzyna należy do skarbu państwa, polowania odbywają się na gruntach prywatnych, zaś nutę dzierżawną przyjmują oprócz lasów państwowych również samorządy. Jest to około 21 mln zł. Gdyby to było więcej, to ta nuta dzierżawna powinna być przeznaczona na system odszkodowawczy, do którego koła łowieckie też powinny się dokładać. Wówczas nie było by tzw. tragedii wspólnego pastwiska.

Pan Marek Linkowski- Członek Komisji

Potwierdził, że obciążenia nie mogą być tylko po stronie kół łowieckich. Zmienić tą sytuację mogą właśnie rozwiązania systemowe

Pan Daniel Nitowski- Przewodniczący Zarządu Okręgowego PZŁ w Ciechanowie, Łowczy Okręgowy

Dodał na koniec, że koła łowieckie mają w tym momencie inny palący problem. Obecnie powinny być wysyłane do starostwa wnioski o dzierżawę obwodów łowieckich, a ze względu na tzw. przeciąganie sprawy w Sejmiku Województwa Mazowieckiego- nie podjęcie uchwały w terminie, może dojść do takiej sytuacji, że w nowym roku gospodarczym- w kwietniu myśliwi nie będą mogli polować. Koła nie będą posiadały planu łowieckiego, który jest podstawą do wydania odstrzałów.

Pan Wojciech Krajewski- Z-ca Dyrektora Wydziału Infrastruktury, Rolnictwa i Środowiska

Poinformował, że w dzień Komisji do wydziału dotarły wnioski i informacja o przydzieleniu obwodów łowieckich poszczególnym Kołom. Jest to dość długotrwała procedura obejmująca szereg uzgodnień. Na obecną chwilę zostało złożonych przez Koła Łowieckie 18 wniosków.

Punkt 7

Nadzór nad gospodarką leśną dla lasów niepaństwowych.

Pan Wojciech Krajewski- Z-ca Dyrektora Wydziału Infrastruktury, Rolnictwa i Środowiska

Poinformował, że wszystko w roku ubiegłym przebiegło sprawnie i bezproblemowo. Dodał, że jedynym problemem ostatnich czasów to zbyt wąskie drogi leśne, czyli nie przeprowadzana odpowiednio przycinka. Jest to ważna kwestia np. w sytuacji konieczności dotarcia na miejsce zdarzenia jednostek straży pożarnej. Dodał, że tzw. przycinek lasu na przestrzeni czasu nie było dużo, bo zaledwie 10 hektarów. Jeśli chodzi o ilość nasadzeń, to takie informacje posiada ARiMR.

Punkt 8**Zapytania i wolne wnioski.**

Zapytań i wniosków nie zgłoszono.

Punkt 9**Zamknięcie posiedzenia**

Pan Witold Okumski-Przewodniczący Komisji

Zamknął dwudzieste trzecie posiedzenie Komisji Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska, podziękował radnym oraz zaproszonym gościom za udział w posiedzeniu.

Przewodniczący Komisji

Witold Okumski

Sporządziła
Sylwia Krupińska
05.04.2022r.